

Fons documental de Sant Benet de Bages

Sant Fruitós de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: ACA, AM, AHCM

Coordenades:

Latitud: 41.7508
Longitud: 1.87353
UTM Est (X): 406345
UTM Nord (Y): 4622722

Classificació

Número de fitxa 08213-60
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Medieval Modern
Segle IX-XVI
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: diversos

Fitxes associades:

[Monestir de Sant Benet de Bages](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dj., 13/10/2005 - 02:00

Descripció

La gran activitat duta a terme pel monestir de Sant Benet de Bages generà una gran quantitat de documentació de tot tipus. El gruix de documentació generada pel monestir es troba actualment en diversos indrets, procedents de la exclaustació del monestir soferta el 1835. Un gruix de documentació és el que es guarda a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Dins de l'arxiu, al fons anomenat Monacals, s'inclouen 50 carpetes que acullen un total de 5000 pergamins, entre els segles XI i XV. Aquest arxiu també compta amb un gruix de lligalls de documentació diversa. També es localitza un gruix important a l'Arxiu de l'Abadia de Montserrat, alguns d'ells procedents directament de l'exclaustació del 1835, i d'altres procedents d'una col·lecció particular de la "Casa Guitart" que finalment fou traslladada a Montserrat. Tot aquest grup es troba classificat dins el "Fons Bages", i numerats a partir del 901. També compta amb la documentació procedent de l'Arxiprestat de Tarragona on es guarden grups de visites pastorals realitzades a Sant Benet. A l'arxiu Històric Ciutat de Manresa es guarda un conjunt de dotze pergamins també procedents de Sant Benet de Bages, i un conjunt de sis volums de protocols notariais de la notaria del monestir.

Observacions:

L'any 1999 va ser publicada l'obra de la Catalunya carolíngia, que suposava un recull i transcripció de documentació referent al comtat català anterior a l'any 1000. Al volum IV s'inclouen 246 documents procedents de l'Arxiu de Montserrat, uns 100 que són registres perduts conservats a la Corona d'Aragó. Un total de 202 còpies de documents que es guarden la secció històrico-arqueològica de l'IEC. Un total de 6 procedeixen de l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa.

Història

Els orígens d'aquest fons documental es remunten al mateix moment de la fundació del cenobi benedictí, en ple segle X. Els molts llegats patrimonials i l'activitat parroquial duta a terme foren ocasionant un gran volum documental, manifestat sobretot en pergamins. Aquest fons documental degué romandre dins el monestir fins la seva exclaustació l'any 1835. En aquells moments una part important del llegat documental anà a parar a la Biblioteca Provincial Universitària de Barcelona, on romangué fins que passà a l'Arxiu de la Corona d'Aragó l'any 1941, si bé durant el període de la Guerra Civil (1936-1939) s'extraviaren tots els pergamins anteriors a l'any 1000. Per sort, la transcripció d'aquests documents havia estat feta per Ramon d'Abadal, i actualment aquesta transcripció es conserva a l'Institut d'Estudis Catalans. Aquest grup és el que actualment roman a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. A més d'aquest grup, cal comptar amb el que fou traslladat directament a l'Abadia de Montserrat en el moment de la desamortització, de la qual depenia els darrers temps el monestir de Sant Benet. A aquest grup s'incorporà un altre petit grup procedent de la casa Guitart de Manresa l'any 1950. Del petit grup de 30 pergamins dipositats a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa es desconeix la seva procedència.